

RIKTLINJER FÖR HÅLLBARHETSARBETE

Antagen av kommunfullmäktige i Jomala den 3 september 2024 § 52

1. Inledning

Kommunerna har en central roll i genomförandet av de globala och lokala klimat- och hållbarhetsmålen eftersom de kan dela upp stora klimatmål till mer konkreta åtgärder. Kommunerna bör eftersträva ett aktivt klimat- och hållbarhetsarbete i alla sina verksamheter.

Jomala kommun har genom en politiskt tillsatt arbetsgrupp tagit fram ett underlag till en klimat- och hållbarhetsstrategi utifrån de tre hållbarhetsdimensionerna; ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Efter att kommunstyrelsen under 2023 tagit del av underlaget gavs förvaltningen i uppdrag att med utgångspunkt i kommitténs arbete ta fram ett dokument som kan tillämpas konkret för budgetarbete och verksamhetsutveckling. Uppdraget resulterade i detta dokument, ”Riktlinjer för hållbarhetsarbete”.

Syftet med detta styrdokument är att samordna riktningen för Jomala kommuns hållbarhetsarbete. I dokumentet fastställs rutiner och styrande visioner för arbetet. Konflikter mellan detta och andra dokument ska elimineras i samband med att de uppdagas.

2. Implementering och uppföljning av hållbarhetsarbetet

Hållbarhetsarbetet konkretiseras årligen i budgeten och de uppdrag som formuleras för de kommande åren. Riktlinjer för hållbarhetsarbetet ska i tillämpliga delar beaktas vid kommunens budgeteringsprocess. Uppföljningen av hållbarhetsarbetet ska ske årligen i kommunens bokslut. Detta arbetssätt gör det även möjligt för kommuninvånare och övriga aktörer att följa med kommunens hållbarhetsarbete.

1. Förvaltningen lyfter under höstens budgetseminarium relevanta hållbara satsningar som bör utredas och verkställas under kommande verksamhetsår. Det är förvaltningschefernas uppdrag att se till att utvecklingen inom ens specifika område är i enlighet med kommunens hållbarhetsvisioner samt att nödvändiga projekt och satsningar lyfts till budgetseminariet.
2. Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige kan välja att godkänna förvaltningens förslag, justera förvaltningens förslag samt lägga till uppdrag som ska utredas/verkställas under verksamhetsåret.
3. Uppsatta klimat- och hållbarhetsmål utreds och förverkligas under budgetåret.
4. Förverkligandet av klimat- och hållbarhetsmålen redovisas i bokslutet.

För att säkerställa att hållbarhetsarbetet beaktas löpande ska det där relevant framgå hur man beaktar hållbarheten i ett ärendes beredning. En hållbarhetskonsekvensanalys ska genomföras och framgå ur protokollet åtminstone i samband med beredning eller uppdatering av styrdokument samt i ärenden där det anses vara relevant med tanke på dess beskaffenhet.

För att säkerställa att hållbarhetsarbetet prioriteras av förvaltningen bör även kommunstyrelsen involveras genom de fördjupningsområden som möjliggörs enligt 51 § förvaltningsstadgan. Varje gång en ny kommunstyrelse tillträder bör åtminstone en ledamot tilldelas fördjupningsområdet "klimat- och hållbarhetsfrågor" i den interna arbetsordningen.

3. Visioner för hållbarhetsarbetet

Jomala kommuns arbete ska alltid genomsyras av ett hållbart och strategiskt tänk, där utmaningar hanteras innan det blir ett problem. Nedan presenteras styrande visioner för hållbarhetsarbetet i Jomala kommun. Visionerna som listats i strategin är bindande, men hur de ska uppnås lämnas öppet.

Styrande visioner:

1. Kommunen skapar förutsättningar för en aktiv och berikande fritid för dess invånare.
2. Kommunen satsar på personalens välmående och kompetensutveckling. Det ska finnas goda förutsättningar för att göra ett gott arbete i kommunen.
3. Jomala kommun strävar till att kontinuerligt minska sina koldioxidutsläpp.
4. Kommunens strävar till att vattendrag ska uppfylla de kvalitetsmål som stadgas i vattenlagen (1996:61) för landskapet Åland.
5. Kommunen värnar om sin biologiska mångfald och eftersträvar ett ekosystem i balans.
6. Bostadsområden och tillhörande infrastruktur planeras strategiskt med hänsyn till hållbarhet och framtida behov.
7. Kommunen digitaliserar sin tjänsteproduktion gentemot medborgarna i den mån det är möjligt utan att kvalitet eller tillgänglighet går förlorad.
8. Kommunens inköp och upphandlingar bör beakta klimat- och hållbarhetskrav.
9. Jomala strävar efter att vara en tillgänglig och inkluderande kommun, oavsett kommuninvånarens behov och livssituation.
10. Kommunen strävar till att skydda skyddsvärda områden inom kommunen genom markanvändningsplanering.

Att dessa principer överensstämmer med kommunstyrelsens beslut intygas av:

Tina Åberg
Byråsekreterare

Jomala den 4 september 2024